

УДК 42

Лизан О.-ст. гр. КА-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

АНГЛОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Науковий керівник: Букетова Н.В.

У часи великих політичних і економічних зрушень, до яких належать сучасні перетворення в Україні, відбуваються інтенсивні мовні процеси. Найбільш відчутні вони в лексичному складі мови. Для української мови в останнє десятиліття в запозиченій лексиці характерними є два процеси: 1) збільшення кількості англомовних за походженням слів; 2) розширення актуальності слів англійського походження, що функціонували в українській мові обмежено для характеристики певних сфер життя в зарубіжних країнах.

Англійські лексичні запозичення, наявні в сучасній українській мові, за їх місцем у лексико-семантичній системі можна поділити на кілька груп.

До першої групи належать давно запозичені слова англійського походження, які органічно увійшли в українську мову і тяжіють до центру української лексичної системи поряд з українськими. Наприклад: бекон, біфштекс, сандвіч, хот дог, парк, бестселер, лазер, парк, бакс, скутер та інші. Такі слова часто у словники іншомовних слів уже не включаються.

До другої групи можна віднести слова, відомі в українській мові, але розташовані на периферії української лексичної системи, наприклад: о-кей, хелло, уїк-енд, спіч, ланч, вестерн, хепі-енд, ноу-хау, нон-стоп та інші. Такі слова з огляду на їх специфіку включаються в словники іншомовних слів і виконують не номінативну, а експресивну функцію.

Третя група – це слова вже давно запозичені, але в силу позамовних причин раніше маловживані. У наш час вони входять до активного складу лексичної системи, наприклад: бізнес, маркетинг, комп'ютер, сервер, менеджмент тощо.

Запозичені з англійської мови слова становлять в українській мові динамічний шар лексичного складу. У зв'язку із сказаним вище можна відзначити, що запозичені з англійської мови слова становлять в українській мові динамічний шар лексичного складу. Значно зросла інтенсивність використання англійських запозичень в останнє десятиліття. Це пов'язано з факторами, які з'явилися останнім часом: зміна суспільних та виробничих відносин, зняття обмежень на контакти з іншими країнами та людьми, гласність і відкритість преси. У зв'язку з цим не тільки збільшилася частотність уживання раніше відомих запозичень, але з'явилося і багато нових. Це стосується, насамперед, таких сфер, як бізнес і ринок, фінансова діяльність і банківська справа, маркетинг і менеджмент, суспільно-політична і юридична сфери, спорт і спортивна діяльність, культура та мистецтво і певною мірою побутова лексика. Такі слова, як брокер, дилер, офшор, що раніше позначалися в словниках як властиві економіці капіталістичних країн, нині широко вживаються в повсякденному спілкуванні. Збільшилася частотність уживання в побуті раніше запозичених слів, скажімо: уїк-енд у значенні вільний час у кінці тижня.

З часом, тобто на початку ХХІ століття, процес запозичення з англійської в Україні не слабшає, а посилюється, що, з одного боку, збагачує лексику, а з іншого, – часто негативно впливає на самобутність рідної мови. Проте в цілому цей процес має об'єктивний характер, і повинен оцінюватися позитивно, за винятком тих моментів, коли це не виправдано.